

Független Magyarország

Egy szám
12
fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164.

Felelős szerkesztő
DR. KNÉZY LEHEL.
Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidőkre negyedévre 9.60

Egy szám
12
fillér

Rövidesen megkezdik működésüket a kulturtartományok.

A pécs-bajai kulturtartomány elnöke Dulovics Árpád kultuszminiszteri tanácsos lesz.

Gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter kulturprogramjának legérdekesebb része az a tervezet, amely a felülvizsgáló négy kulturtartományról szól.

A kulturtartományok központjai Budapest, Szeged, Debrecen és Pécs lesznek. A kultuszminiszterhez közelálló körökben úgy tudják, hogy a már teljesen elkészült törvényjavaslat betervezése küszöbön áll és jóformán már csak azon mulik a sorsa, hogy össze tudják állítani a minisztériumból három irányban szétküldendő titkárok és fogalmazók listáját, úgy hogy ésszel már előreláthatólag életbelép a törvény.

A minisztérium hatvanöt főnyi fogalmazói karából körülbelül 35-nek kell a három vidéki kulturtartományba mennie, hogy az ugyancsak a minisztériumból kivényezett segéd személyekkel egyetemben a munkát megkezdhessék.

A négy kulturtartományi elnök kiválasztása elintézett ügy. A választás a minisztérium négy főosztályára esett, akik mint helyettes államtitkárok fogják elfoglalni a kulturtartományok elnökségét.

A pécsi kulturtartomány elnökévé Dulovics Árpád miniszteri tanácsost nevezik ki. Dulovics a polgári és kereskedelmi iskolák intézője ma a minisztériumban. Dulovicsot Baján is jól ismerik, mert az utóbbi két-három évben hivatalos minőségben több ízben járt Baján és tárgyalt az itteni vezetőséggel.

A javaslat egyik sarkalatos pontja, hogy a kulturtartományok vezetősége csak oktatási ügyekkel fog foglalkozni, ellenben színházi, szépművészeti és vallási dolgokkal már nem. Elvonja a törvényjavaslat a kulturtartományok felügyeleti hatásköre alól az egyetemeket is.

Ilyenformán tulajdonképpen csak az elemi iskolai, polgári iskolai, kereskedelmi iskolai és a középiskolai oktatás irányítása, felügyelete és gócpontokba összpontosított adminisztráció lesz a kulturtartományok feladata és működési köre.

Gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter, — amint a törvényjavaslatból kétségtelenül kibontható, — minisztériumának hatalmi körét is megnyirhálta, csak egy a kulturtartományok hatalmi körét valamivel bővítsé és ezzel az élükre kerülő államtitkárok tekintélyét, de egyúttal ambícióját és felelősségérzetét növelje. A kezükbe adott jogok legnagyobbika, amellyel élhetnek, az, hogy az állami tanítókat a törvény életbeléptetésének napjától kezdődően nem a kultuszminiszter, hanem a kulturtartományi elnök fogja kinevezni.

Új helypénzszedési szabályrendelet alkotását proponálják az érdekeltek még akkor is, ha a belügyminiszter jóvá hagyja a hozzá felterjesztett helypénzstatutumot

A helypénzszabályrendelet köztéri harcok még mindig nem feleltek el. Az érdekeltek, akiket sújt az átok és a helypénz fizetési kötelezettség, most egy beadvánnyal fordultak a törvényhatósági bizottsághoz, amely a következőképpen szól:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

A városi helypénzszedésre vonatkozólag ránt piaci földönárú-sokra nézve igen súlyos szabályrendelet alkotott, amely jóváhagyás végett a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter urhoz terjesztett fel.

A tekintetes városi tanács is belátván az új helypénzszedési statutumban megállapított helypénzdíjak túlzott voltát, — az 1926. év folyamán érvényben volt díjak szedését rendelte el.

Mint hogy pedig a szabályrendelet jóváhagyása után az abban megállapított díj feltételek lesznek életbe léptetendők, amelyek existenciális létünket megsemmisítéssel fenyegetik, — mély tisztelttel kérjük a tekintetes törvényhatósági bizottságot, hogy a helypénzszedési díjakat revízió alá vennie és a szabályrendelet módosítását kérdésében

A középiskolai tanárok kinevezési módja tekintetében is nagyfontosságú jogkiterjesztésben részesülnek a tartományok. Ha valamelyik gimnáziumi tanári állás üresedik meg, bizottság áll össze, melynek a kulturtartományi elnök elnöklése alatt tagjai a főigazgatók, az illető gimnázium igazgatója és egyik tanára. A bizottság, amelyben természetesen döntő szava lesz a kulturtartományi elnököknek, három tanárt hozhat javaslatba és ezek egyikét nevezi ki tanárnak a kultuszminiszter.

A kulturtartományi törvényjavaslattal párhuzamosan a polgári iskolai tanárképzés nagy reformja ígérkezik. A tervet rövidesen egyetemi végzettséghez kötik a polgári iskolai tanárságot is.

bennünket is meghallgatni kegyeskedjék.

Baja, február hó 23-án,
vagyunk mély tisztelettel
Schulek József
gyócskereskedő és társai.

A beadványt Schulek József bajai gyócskereskedő és 31 érdekelt társai nyújtotta be és azt minden változtatás nélkül a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatára is fogják tűzni ha ugyan addig megjön a beadványban kifogásolt új helypénzszedési szabályrendelet jóváhagyása.

Megkérdéztük ez ügyben a helypénzszedési ellenes mozgalom vezetőjét, Klein Rezső törvényhatósági bizottsági tagot, aki ezeket mondotta:

— Az új helypénzstatutummal súlyosan sújtott érdekelt földönárú-sok és gyócsosok azt kívánják, hogy mielőtt az új helypénzszedési szabályrendelet életbe léptetnék, azt a törvényhatósági bizottság a belügyminiszteri jóváhagyás ellenére is helyezze hatályon kívül, mert súlyos teherként nehezedik ezekre a kis existenciákra a súlyos helypénz. Az érdekeltek avval érvelnek, hogy a belügyminisztériumba jóváhagyás végett felterjesztett hely-

pénzszedési statutumban kontemplált helypénzdíjak túlzott voltát maga a városi tanács is belátta, mert az 1926. évben érvényben volt díjak szedését rendelte el. Az érdekelteknek az a kívánságuk, hogy a helypénzszedési díjakat vegye a törvényhatóság revízió alá és a díjak módosítása kérdésében hallgassák meg őket is, akikre alkalmazni akarják ezt a tervet.

A gimnázium Damjanich cserkészcsapat farsangi délutánja.

Kifele megyünk a téli, közelkedik az iskolák vége, közeledik a nyár s a gimnazista cserkészek gondos parancsnoka: Dr. Bartók Egyed tanár már készíti elő a nyári táborozást, hogy a cserkészek az egész esztendő kemény munkáját a táborozás örömeivel válthassák fel.

A cserkészek gondosan figyelnek arra, hogy a szegényebb sorsú cserkészek is részt vehessenek a táborozásban, melynek az idén te emesek lesznek a költségei s igyekeznek a költségeket kiállításokkal, előadásokkal ösztönözni.

Munkával akarják kiérdemelni a pénzét, az üdülés örömeit társaik részére is s most szombaton, február 26-án délután a gimnázium tornatermében farsangi délutánt rendeznek. A szüppadot dr. Torda Ányos igazgató teljesen újonnan szereltette fel; méltó kerete lesz a sok szórakozást ígérő délutánnak.

A Bükk hegységében táboroznak az idén gimnazista cserkészek s tegyük mennek számszámabb megjelenéssel a szegényebb cserkészek testületét üdítő táborozását is lehetővé.

— **A számonkérőszék munkába lépett.** Baja város számonkérőszéke hétfőn délután kezdte meg a munkáját. A számonkérőszék hivatalról-hivatalra járva néz utána a hivatali munkának, hogy az egyes tisztviselők szorgalmasan végzik-e munkájukat, vagy pedig sok a restanciájuk. A számonkérőszék kedden és ma is folytatja munkáját.

Cipő legjobb **Cipő** Fischer **Cipő**
szép és **Cipő** Pálnál **Cipő**
olcsón **Cipő** Baján.

Schön és Bajai szénnagykereskedők.

IRODA: HAYNALD UCCA 13. — TELEFON: 26.

Bécsi gázgyári dió-kokszt

karvini szobafűtésre alkalmas por és salakmentes, kockaszenet kiárusítjuk. Ára házhoz szállítva, behordva q-ként 6 30 P.

dunaparti fedett raktárunkból állandóan kapható. — A szén-sztrájk idején hozatott ostrau

hazament, aki előtt a pénzt átadta feleségének Neszeveskő s most az asszony ismét csak tanu jelenlétében akarta a pénzt visszadni. A férj átment vőtársával Bertülkhöz, hogy jöjjön át. Derült azonban nem akart átmenni, részint mert már unta, részint mert már lefeküdt. Ekkor Neszeveskő visszament vőtársával az após házához, de mentek be, hanem Neszeveskő az ablakhoz lépve bekopogott azon. Felesége jelent meg az ablaknál, akit ismételtén kért, hogy térjen haza, de az elutasította. Neszeveskő indulatba jött s be akarta törni az ablakot, de vőtársa megakadályozta. Ezután kiment az uccára apósa és annak fia, hogy rendet csináljanak. Eözüik azonban Neszeveskő megfutamodott. Később, pár perc múlva visszatért az elhagyott 27—28 éves férj, de akkorára már felesége és annak hozzátartozói kifogták kocsijából a lovakat.

ban elkövetett halálotkozó súlyos testi sértésben kérte bűnösnek kimondani s kérte az enyhítő szakaszok alkalmazását, mert a dolgot felindult lelki állapotban s elkeseredésében követte el s azonkívül az az erkölcsileg motivált köldmény is közrejátszott, hogy a feleségét otthonába akarta visszavinni. A gyilkosság vádjá már csak azért sem állhat meg, mert ha gyilkolni akart volna, akkor

apósát akkor szurta volna le, amikor az felpofozta. A bíróság, amelynek elnöke dr. Barth György törvényszéki elnök volt, tagjai pedig dr. Bolgár Kálmán és dr. Hajdu Imre törvényszéki bírák, — az erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés büntetvényében mondta ki bűnösnek s ezért négy és fél évi börtönrre ítélte. Ugy az ügyész, mint a védő felebbezett.

— **Ma is előadják a Három a kislányt.** Ma délután 4 órai kezdettel a Központi Színház színházteremében megismétlik olcsó helyárrakkal Schubert Három a kislány című operettjét. Pályajegy 1 pengő, földszinti ülőhely 80 fillér, ifjúági jegy 50 fillér.

— **Elűnt illatszertár.** Bizonyára sokan látották azok közül, akik az Uránia morgó felé jártak, hogy az Apolló-illatszertár, a közönség kedvenc bevásárlási helye eltűnt a mozi épületéből. Szenes Imre gyógyszerész, az Apolló illatszertár tulajdonosa ugyanis illatszertárát a közönség kényelmére a könnyebb hozzáférhetőség kedvéért a fő uccára helyezte át, a Hírelbankkal szembe, a Koltár-féle könyvkereskedés mellé.

— **Elzárják a főuccát a korzós idejére.** Most közlik a helyi lapok a városi tanács határozatát, hogy a báró Eötvös-uccát a korzós tartamára a járműforgalom tartamára elzárja. Eszerint tilos a fő korzós tartama alatt november 1-től április 1-ig a báró Eötvös-uccának, illetve a gróf Zichy-Bodug-térnek a bevárosi pészánia templomtól a városi bérház Posta-uccai sarkáig mindenféle járművel, mint kocsi, bérkocsi, (fiaker), gépkocsi (autó), kerékpár, motorkerékpár stb. közlekedni és pedig hétfőnapokon d. u. 4 órától este 7 óráig, vasárnapokon pedig d. e. 10 órától d. u. 1-ig és d. u. 3 órától este 7 óráig. Kivételt képeznek azok a járművek, amelyek a fenti uccaszakaszon levő házak lakosságának, vagy az ott bérelt üzletek tulajdonosainak forgalmát bonyolítják le. Ezt az intézkedést mi a legnagyobb örömmel üdvözöljük s még csak azt szeretnők, ha ezt a tilalmi időt nemcsak április 1-ig tartanák érvényben, hanem állandóan.

Takarékos háziasszony megóvja a szobák falait és villany-berendezését gipszelés és rongálás nélkül készített el, kizárólag cégzetekkel, amelynek sikerült lekötni egy szabadalmat amellyel a legiszább munkát végezhetjük.

Salamon és Komlós
Baja, Vörösmarthy M.-u. 3.

Kizárólagos jogunk helyben forgalomba hozni a legmodernebb **Orion** „Interma” armaturát legtükételesebb

Iroda: Orion, máhelyi, eterni és kavenézli világítótestekkel.

50 % árammegtakarítás.

Saját gyártmányu csillár, falikar és állólámpa-alkalmazások meg kell tekinteni.

Áralk és díszes feltételeink a legjutányosabbnak.

Salamon és Komlós
Baja, Vörösmarthy M.-u. 3.

HIREK.

— **Házasság.** Ripp Aladár február 27-en délután 3 órakor tartja esküvőjét Árpád-ucca 17. sz. alatti Spitzer Erzsikevel. (Minden külön értesítés helyett).

— **A Liszt Ferenc-kör** holnap, csütörtökön este hazi zeneestélyt rendez a Nemzeti Szállóba dísztermében. Belépőjegy nincsen.

— **Jön a pécsi színtársulat.** Fodor Oszkár, a pécsi színház igazgatója tegnap Baján járt és tárgyal Puskás Dezső polgármesterhelyettesel baji színtársulatában. Fodor Oszkár bejelentette, hogy társulatával márcus hó 4-én pénteken, 5-én szombaton és 6-án, vasárnap Bajára jön, hogy drámai együttese itt bemutatkozzék. Színe hozza Molnár Ferenc legújabb színdarabját.

— **„Leánycsel”** — Kis-sávolyban. Szombaton este a kocsávolyiak a leventerészülő alapja javára előadták a „Leánycsel” című 3 felvonásos népszínművet.

— **Elveszett Két A betű** monogrammos gyűrűmet elvesztettem. Kérem a becsületes megtalálót, illő jutalom cében adja le a lap kiadóhivatalában.

Az amerikai rendszerű alkoholmentes **„DELMA” pezsgő** a legelvezetesebb üdítő ital. Kapható mindenütt! Megrendelhető, „Délmagyar” Ipar és Kereskedelmi RT. Pécs.

U-R-A-N-I-A

1927. február 23-án, szerdán délután 6, és fél 9 órakor.

A PRÁGAI DIÁK

História 10 felvonásban. Rendezte: Henrik Galeen. Főszereplők: Conrad Veidt, Werner Krauss és Esterházy Ágnes.

Koca vadász. Burleszk 2 felv. **Futball király.** Burleszk 2 felv.

HIRADÓK.

Áramszűtő
Furnér
Lőszob
Lők, u
garnit
tékban
mintar
OLLÁ
gyáros.

Előszív há-
mint ebéd-
és bór-
válasz-
uccai
ban

OS
kkek.
llárok,
villá-
tea és
porszí-
melegítő
szőve-
entomos
vizek.
és erőt-
legtelje-
legintá-
rezió
BRUSZSEF
elektró-
Baja, Sz
étegrán-
évi gar

Üzletvitás.
közönséget,
u 4. sz. a.
regi g
és
szénnedést
káröntartok
lenként és
nyenyiségben,
elszüléziai
időközszó
zenet.
nyiségű ná-
is házhoz
leimet a leg-
lásról bizto-
itóm.
Kérem
sárfogá

sz Samu
énereskedő

Febr.
28-ig
órág
Dr. Or János
és L. Odón.
ggy
kájá tart
éjjel
latot.
AZ
gyasztár
nyitva áll
a kö
közörsére.

Eső
készítését
vállal
Táras
telefon 160.

Építőmesterek és építetők figyelmébe!

Szabadalmazott Terrenol-pala a világ legjobb tetőfedőanyaga

fagyálló, tűzálló, vízátthatlan állandó raktár és egyedül usítóhely

POLLÁK JÓZSEF butorgyárosnál, BAJA.

Városi iroda: Kossuth ucca 23. Fotelep: Budapesti út 4.
Telefon számok: 184, 235 és 104.

dán, mert a városi lakosság kényelme, személyi biztonsága és egészsége is ér valamit, mert ezek a kocsik nagy port csinálnak mindig a közön. Nagyon jó volna, ha a most bekészített három napos Carneval ünnepek alatt semmi nemű kocsit egész nap nem engednék át ezen a lezárt utcán on este 9 óráig, amint azt minden nagy városban megteszik.

x Bányadi, levert, dolgozni képtelen egyének-nél a tero-észetes „Ferenc József” keserűviz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kísérletek alapján bebizonyult, hogy a **Ferenc József** viz szellemi munkásoknál, betegeskedő asszonyoknál és neurastheniás embereknél rendkívül jótékony hatású gyomor- és bél-tisztító szer. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszer-üzletekben.

x A borivók figyelmébe! Ha bort iszik, kísérje meg és keverje Deima Pezsgóval, meg lesz lepve annak jóízűsége, másrészt ita át olcsóbbá teszi.

Bajai iparosok idegenben.

Angolul és héberül tanul egy iparos.

A napokban falákozott tudósítónk egy kőműves mesterral, aki valami új ágfélt lapozgatót. Megnéztük, milyen újág van a kezében és a legnagyobb meglepetésünkre a „Magyar Zsidó Szemle” van nála.

— H gyar, mire kell magának ez a zsidó fe étezeteli újság?

— Kérem, már hosszabb ideje járatom. Azért kell ez nekem, mert a jeruzsálemi viszonyokat akarom megismerni. Azt látom, hogy Jeruzsámban nagyban folyik az építkezés, sok az építőipar kereseti lehősége és munkaalkalma. De azt is tudom, hogy ott az angol és héber nyelv tudásával lehet csak boldogulni. Minthogy ki akarok menni dolgozni, e határoztam, hogy megtanulok angolul és héberül. Már szorgalmasan tanulom is a két nyelvet és úgy mondják, hogy igen szépen haladok. Nem akarok végleg kivándorolni, de néhány évre kimegyek, aztán, ha szerettem valamit, ismét hazajövök.

Hogy tényleg olyan sok-e ott kin a munkaalkalom, azt persze itt nem lehet megállapítani.

Beszéltünk egy Görögországból hazatért építőiparossal. Ez elmondja, hogy azt hallotta, hogy Görögországban sokat építenek, sőt igen kedvelik a zsidókat. Ki is ment

Görögországba, ahol első időben volt is szép keresete. Közbejött azonban, hogy a törökök Kis-Ázsiából elűzték az ottani görögöket. A menekült görögök elszöndöltek az anyaországot és most minden munkára őket alkalmazzák, úgy, hogy az idegen iparosok és munkások elvesztették kenyérkeresetüket, kénytelenek voltak hazájukra visszamenni. Ezért jött ő is haza. Elmondja még a hazatért iparos, hogy a menekültek nemcsak az idegenektől, de a benszülött görögöktől is elveszik a keresetét.

Angorából is jött hír egy bajai asztalosról. Németh János asztalos műhelye és raktára néhány évvel ezelőtt Baján leégett, ennek köve kezében tönkre ment. Egy ideig próbált megélni Bajaszentistvánon, aztán gondolt egy nagyot és kiment Angarába. Törökország új fővárosába. Most ott dolgozik. Ezekén kívül még több iparos próbálkozik külföldön a megélhetés nehéz problémájával megküzdéni — változó szerencsével.

Hisszük, hogy rövidesen itthon is megindul az építő munka és akkor nem lesz kénytelen a bajai iparos vándorbotot ragadni.

Cement, cserép, kátránypapír, deszka és épületfa olcsó áron nagy választékban

POLLÁK fakeskedésben

2755. szám. kig. 1927.

Hirdetmény.

Kovács Lajos bajai lakos korlátlan nalmérés engedélyt nyerve, az italméresi illeték kivetése céljából forgalmáról hozzávetőlegesen szerkesztett összeirású jegyzéke 8 napon át a városi adó-igyszórnál (em. 19. ajió) közszemlére tételük ki azza, hogy ezen jegyzékre vonatkozólag úgy az érdekeit, mint az ipartársulatok és kereskedelmi testületek részéről a városi tanácsnál 1927. évi február hó 27-ig benyújtandó írásbeli észrevételek adtnak be. Baha, 1927 február 18.

Városi tanács.

Tégla legolcsóbban

Rosenthal Samu és Fiai Mohács, Délmagyarország legnagyobb téglagyárának a bácsmezei egyedárusítójánál

Pollák József fakeskedésnél kapható.

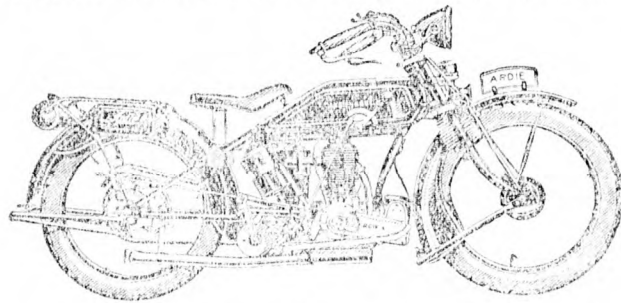
Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsrajóján Baján. (Fodor Károly.)

52.000 száraz szil és 60.000 tölgy vágottfa,

a száraz vágott akácfa métermázsánként házhoz szállítva.

Kapható: **Katanits Anánás**

Erzsébet királyné-ut 96. sz. a és a gázgyár melletti fotelepén. — Telefon: 91.

„Ardie-Jap“ 500 cm³ motorkerékpár okvetlen megbízható. Ára (23.000.000) 1840 P

Kapható 18 havi részleire is.

Bohner és Társai cégnél

Baja, Erzsébet királyné ucca 6. sz. — Telefon 259.

Cipőáruház megnyitás!

Tisztelettel van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy moderánul berendezett

Cipőáruházunkat az Uránia mozipalotában

Apolló-illatszertár volt helyiségében március hó elején megnyitjuk.

Raktáron tartunk a legelőkelőbb és legjobb gyárak gyártmányait és saját készítményű cipőket is.

Lehető legszolidabb árak, pontos, előzékeny kiszolgálás. Mérték után a legdivatosabb cipőket készítjük a legerzeke-nyebb lábra is. Javítások pontosan, gyorsan készülnek.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

kitűnő tisztelettel

Lichter Áron és Fia

Villamos világítási és erőátviteli

berendezéseket legolcsóbban, szakszerű és izléses kivitelben készíti

Bohner és Társai

Hatóságilag engedélyezett elektrotechnikai vállalata Baha, Erzsébet kir. u. 6. — Telefon: 256.

Csillárok gyári raktára.

Megtekinthető vételkényszer nélkül. — Költségvetéssel, szakszerű felvilágosítások díjtalanok.

Egy szá
12
filler

Ez

válas

A mult

7136

Az orsz
lasztókat
is teljesen
lasztói né
amelyet fel
esejé g be
dél 12 óra
ki. Az új
lasztót vet
az előző é
viselővált
legutóbbi
1333 fővel
tök számát
ujabb 133
alkotmány
meg ezekt
tokkal a v
gett. Term
szemlére k
végleges é
sok követk
sok leszne
azonban ig
lasztások
szokat, ho
szét indol
névjegyzék
cius elrejt
léve, meg
az egyez h
kü ön-köle
ki lesz füg

Az össze
és pontos
így előre
szólatas te
eredmény t
sen változ

A válaszc
állapot és
szerint a k
vissza:

Beváros
pot szerint
Észreírás a
II. kör 994
kör 757.
Szent János
most van
kör 302, 5
kusváros V
lásváros V
mokváros V
Kütelek IX
X. kör 153
1926-ban 5
szelírás szer
Az 1333
oszlása iger

Női

legol